

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۷/۱۶

سلطان جان کلیوال

سوله که انتخابات؟

په افغانستان کی د سولی د پروسی له پیل نه تر ننه پوری مو ډیر څه واوریدل. خو په دی هیڅ و نه پوهیدلو چی له پیل نه تر اوسه په دی پروسه کی څومره پرمختگ شویدی، په کومو ټکو خبری او موافقه شویده او کومی ستونزی لا په مخ کی پرتی دی؟

په دوکا کی د خبرو د اوم پراو نه وروسته د متحده ایالاتو د استازی ډاکتر زلمی خلیزاد له هغو مرکو نه چی د نړیوالو رسنیو سره یی وکړی داسی هیله مندی پیدا شوه چی د سولی د تامین د پاره به نور ډیر منتظر و نه اوسو. خو په قطر کی د طالبانو د ویاند ملا شاهین له خولی چی کومی خبری رسنیو سره شویدی داسی څرگندی چی اصلاً تر اوسه په یوی موضوع هم پوره او ډاډمنه موافقه نه ده شوی .

که د دی خبرو نه ورتیر شو ، په اوس وخت کی د هیواد والو سره دوه پوښتنی په هر ډول ناستو کی د خبرو اجندا جوړوی چی کومه موضوع لومړیتوب لری سوله که انتخابات؟

دی پوښتنی ته هره سیاسی ډله، هر آزاد سیاستوال او د سیاسی چارو هر شنونکی د خپل تحلیل سره سم ځواب ورکوی. دوی ټول سوله یو داسی ضرورت بولی چی هیڅ شی ورسره نشی برابریدلی، خو په دی برخه کی بیا سره د نظر اختلاف لری چی که یو منتخب دولت وجود ونه لری طالبان د چا سره او د طالبانو سره څوک سوله کوی؟ په داسی حال کی چی طالبان ادعا لری چی د ملت قاطع اکثریت له دوی سره دی او دولت وایی چی زمونږ دولتی سیستم په ټول هیواد کی موجود دی او د نری د ټولو هیوادونو سره دیپلوماتیکی اړیکی لری او طالبان یوه مخالفه وسله واله ډله ده چی باید سوله ورسره وشی، په دولت کی را شریک شی او د جنگ جگری نه لاس واخلي. دا هسی ټکی دي چی وړاند وینه ورته ډیره ستونزمنه ده، چی څنگه سوله به زمونږ هیواد ته را ځی؟

زما په خیال طالبان نه غواړی چی د جمهوری ریاست انتخابات تر سره شی، خو ولی یی نه غواړی؟ ځکه چی طالبان له انتخاباتو نه ویره لری: هغوی پوهیږی چی که انتخابات تر سره شی او د موجوده دولت ځای چی د جان کیری په غوښتنه را منځ ته شوی، یو بل هسی منتخب دولت و نیسی چی په ملی او نړیواله سویه یی مشروعیت و منل شی، نو بیا خو هم اساسی قانون و منل شو، هم د اوسنی موجود نظام او سیستم د شتون او په ځای پاتی کیدو سره موافقه وشوه او هم د بیا امارت جوړونی د پاره ټولی هلی ځلی په اوبو لاهو شوی. نو له دی ویری طالب له ټاکنو نه ویره لری او مخالفت ورسره کوی .

ددیروهغو کسانو له خولو څخه چی د سیاسيونو په نوم یی همدا اوس د افغانستان دسولی په خبرو کی ځان ورگډ کړیدی، اوریدل کیری چی طالبان بدل شویدی او د پخوانی دوری د بیا جوړیدو او احیا کیدو فکر ورسره نشته دی. زه دی خبری ته ځکه بیخي حیران یم چی طالبان څنگه بدل شویدی؟ ایا هغه اعمال چی دوی پرون سرته رسول لکه، سنگسار، د لاسونو غوځول، په جادو کی د پردیو بنځو په متروکو وهل، د تصویرری رسنیو محوه کول د تلویزیون اعدامول او په لنډه توگه د امر معروف او نهی منکر د اصولو تطبیق (چی همدا اوس یی هم د خپل نفوذ په ساحه کی په هماغه شدت چلوی) ، اسلامی اعمال وو او کنه؟ که اسلامی جواز یی لروده نو ایا نن کومه بله وحیی راغلی چی دوی د دی اعمالو د تر سره کولو نه تیر شویدی؟ او که دا قوانین چی دوی پرون د اسلام په نوم تطبیقول او نن یی هم په ځینو برخو کی عملی کوی اسلامی نه وی، نو بیا دوی دا پنځه لس کاله ولی دا په زرگونو انسانان (دواړو لورو ته) د جهاد په نوم په شهادت ورسول؟ دی پوښتنو ته کوم ځواب شته؟

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکي په خبر و لولی

زه د نورو دوستانو په فکرونو نه پوهیږم خو خپله په دی باور یم چی د طالبانو په تفکر کی د یوی زری په اندازه بدلون هم نه راغلی او نه به راشی .صرف طالبان اوس د پخوا په نسبت د سیاسی لوبی په مخ ته بیولو کی د ځینو داخلی او خارجی مشاورینو سره په مشورو کی په دی پوهیدلی دی چی څنگه او په کومه طریقه بیرته په افغان دولت کی راشریک شی او په داسی توگه را شریک شی چی د قدرت یوه درنه برخه ورته ورسیری، او کله چی دوی مطمئن شول چی اوس نور د امریکا او د غرب د حملو لاندی نه راځی، ځکه د هغوی د گټو په وړاندی حذ نه جوړیږی او د بشر د حقوقو د پښو لاندی کولو پروا د غرب سره هم نشته نو بیا به هماغه حالت وی لکه اته لس کاله پخوا چی بی وجود درلود. نو د همدی ویری له کبله ماته د نامکملی سولی نه چی د یوه قانونی دولت په نه شتون کی را منځ ته کیږی، د یوه قانونی دولت د را منځ ته کیدو د پاره د جمهوری ریاست ټاکنی ډیری اړینی او مهمی بریښی .

ترڅو چی مونږ یو مشروع قانونی دولت و نه لرو تر هغی زمونږ په هیواد کی نه سوله راتللی شی، نه ویره له منځه تللی شی او نه د مغرضو گاونډیو له شومو اغراضو نه په امان کی پاتی کیدلی شو .ځکه پوهیږو چی د سولی پروسه اوږده ده باید راتللو ته یی دقیق او هر اړ خیز کار وشی، اما د قانونی دولت شتون د سولی د پاره تر بلی هری وسیلی نه ماته مهم ښکاری چی د شفافو او رنو انتخاباتو له لاری منځ ته را تللی شی .نو ځکه وایم چی اول شفاف انتخابات او بیا د تل پاتی سولی د پاره هلی ځلی.

پای